

Asettamispäätös

8.3.2024

VN/34748/2023
VN/34748/2023-MMM-23

Jakelussa mainitut

Asiantuntijaryhmä haitallisten vieraslajien luetteloiden valmistelun tukemiseksi

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut asiantuntijaryhmän tukemaan kansallista valmistelua, joka liittyy EU:n haitallisten vieraslajien luettelon sekä kansallisesti haitallisten vieraslajien luettelon täydentämis- ja tarkistustyöhön.

Toimikausi

11.3.2024–31.12.2027

Tausta, tavoitteet ja tehtävät

Haitalliset vieraslajit ovat maailmanlaajuisesti yksi keskeisimmistä uhkatekijöistä luonnon monimuotoisuudelle. Haitallisten vieraslajien torjunnan edistäminen on merkittävää osana luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä.

EU:n asetus haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta tuli voimaan 1.1.2015. Asetuksen tavoitteena on vähentää vieraslajeista aiheutuvia vahinkoja luonnolle, yhteiskunnalle ja taloudelle sekä estää uusien haitallisten vieraslajien pääsy EU:n alueelle. Asetuksen toimenpiteet kohdistetaan kaikkein haitallisimpiin vieraslajeihin. Asetuksen mukainen ensimmäinen EU:n vieraslajiluettelo (37 lajia) tuli voimaan 3.8.2016. Luetteloa on täydennetty vuosina 2017, 2019 ja 2022. EU:n vieraslajiluettelossa on edellä mainittujen täydennysten jälkeen yhteensä 88 lajia.

Kansallisista haitallisista vieraslajeista on säädetty valtioneuvoston asetus (Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta, 704/2019), joka on ollut voimassa 1.6.2019 alkaen. Asetus on annettu vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) nojalla, ja siihen tehdyt päivitykset (912/2023) tulivat voimaan 15.8.2023. Lain 11 §:n mukaan kansallisesti merkityksellisenä haitallisena vieraslajina pidetään sellaista muuta kuin EU:n haitallisten vieraslajien luettelon kuuluvaa vieraslajia, josta saatavilla olevan tieteellisen näytön perusteella voi aiheutua vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle tai muuta vahinkoa luonnonvaraiselle eliöstölle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle. Kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia ei saa päästää ympäristöön. Tällaista vieraslajia ei saa myöskään tarkoituksellisesti tuoda maahan Euroopan unionin ulkopuolelta tai Euroopan unionin jäsenvaltiosta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tai niiden lajiryhmät on yksilöity valtioneuvoston asetuksen liitteissä. Asetuksen liitteessä A on nimetty haitalliset vieraslajieläimet ja liitteessä B haitalliset vieraslajikasvit.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö asetti asiantuntijaryhmän tukemaan Suomen kantojen valmistelua EU:n vieraslajiluettelon täydentämisessä sekä valtioneuvoston asetuksen täydentämisessä kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista ensin ajalle 8.11.2017–31.12.2020 sekä sen jälkeen jatkoajaksi asiantuntijaryhmän toista toimikautta 31.12.2023 saakka.

EU:n komissio jatkaa edelleen unionin kannalta EU:n haitallisten vieraslajien luettelon täydentämistä, ja seuraava luettelon 4. täydentämiskierros käynnistyy todennäköisesti vuonna 2024. Myös kansallista vieraslajiluetteloa tulee tarkistaa tarpeen mukaan. Siksi on peruteltua, että maa- ja metsätalousministeriö asettaa asiantuntijaryhmän tukemaan kansallista valmistelua EU:n kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon sekä kansallisesti merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon täydentämiseksi.

Asiantuntijaryhmän tehtävänä on tukea Suomen kantojen valmistelua EU:n vieraslajiluettelon laadinnassa. Asiantuntijaryhmän tehtävänä on myös ottaa tarpeen mukaan kantaa kansallisen vieraslajiluettelon täydentämistarpeeseen ja tukea tätä koskevan valtioneuvoston asetuksen tarkistamista. Lisäksi asiantuntijaryhmän tehtävänä on tarpeen mukaan tukea myös muun vieraslajilainsäädännön päivitys- tai kehittämistarpeiden kansallista valmistelua.

Organisointi

Puheenjohtaja

Ympäristöneuvos Johanna Niemivuo-Lahti

Maa- ja metsätalousministeriö / luonnonvaraosasto / luonnonvara- ja vesitalousyksikkö

Jäsenet ja varajäsenet:

Lainsäädäntöneuvos Sanna Koljonen

Varajäsen: Hallitussihteeri Karin Cederlöf

Maa- ja metsätalousministeriö / luonnonvaraosasto / oikeudellinen yksikkö

Erityisasiantuntija Johanna Nykyri

Varajäsen: Erityisasiantuntija Susanna Ahlström

Maa- ja metsätalousministeriö / ruokaosasto / eläin- ja kasvinterveyden yksikkö

Ympäristöneuvos Petri Ahlroth

Varajäsen: Erityisasiantuntija Maria Westerman

Ympäristöministeriö / luontoympäristöosasto / luonnon monimuotoisuus

Luonnonsuojeluasiantuntija Paula Salomäki

Uudenmaan ELY-keskus

Varajäsen: Luonnonsuojeluasiantuntija Pihla Penttilä

Hämeen ELY-keskus

Vieraslajikoordinaattori Reima Leinonen

Varajäsen: Johtava luonnonsuojeluasiantuntija Marja Hyvärinen

Kainuun ELY-keskus

Erikoistutkija Erja Huusela

Varajäsen: Tutkija Miia Jauni

Luonnonvarakeskus

Erikoissuunnittelija Marko Svensberg

Suomen riistakeskus

Ryhmäpäällikkö, vanhempi tutkija Terhi Rytteri

Varajäsen: Tutkimusprofessori Maiju Lehtiniemi

Suomen ympäristökeskus

Luonnonsuojelun erityisasiantuntija Kaisa Junninen

Metsähallitus, Luontopalvelut

Varajäsen: projektipäällikkö Mikko Toivola

Metsähallitus, Eräpalvelut

Erikoistutkija Marja Isomursu

Varajäsen: Erikoistutkija Anna Maria Eriksson-Kallio

Ruokavirasto

Tulliylitarkastaja Jasmin Joenperä
 Varajäsen: Tulliylitarkastaja Heli Lampela
 Tulli

Asiantuntija Marketta Hyvärinen
 Varajäsen: Asiantuntija Susanna Koivujärvi
 Väylävirasto

Suunnittelija Eeva-Maria Tidenberg
 Varajäsen: Emeritus-intendentti, vieraileva tutkija Arto Kurtto
 Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus

Asiantuntija Mika Virtanen
 Varajäsen: Juristi Anna-Rosa Asikainen
 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kestävän kehityksen päällikkö Tiina Vuoristo
 Varajäsen: Metsäasiantuntija Anu Islander
 Metsäteollisuus ry

Projektipäällikkö Titta Vikstedt
 Varajäsen: Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
 Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Toimitusjohtaja Päivi Tiitinen
 Varajäsen: Yritysjohtaja Kari Määttänen
 Suomen Lemmikkiliitto ry

Mats Wikström
 Suomen eksoottisten eläinten harrastajayhdistysten liitto ry

Toimitusjohtaja Timo Taulavuori
 Puutarhaliitto ry

Sihteeri:
 luonnonsuojeluasiantuntija Outi Hyvönen
 Kainuun ELY-keskus

Asiantuntijaryhmä voi kutsua kuultavakseen muita asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Asiantuntijaryhmän työ tehdään virkatyönä ilman palkkioita.

Osastopäällikkö Tuula Packalen

Yksikönpäällikkö Heikki Granholm

Jakelu Maa- ja metsätalousministeriö / luonnonvaraosasto / oikeudellinen yksikkö
 Maa- ja metsätalousministeriö / ruokaosasto
 Ympäristöministeriö
 Uudenmaan ELY-keskus
 Kainuun ELY-keskus
 Hämeen ELY-keskus
 Suomen ympäristökeskus

Luonnonvarakeskus
Väylävirasto
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Metsähallitus
Tulli
Metsäteollisuus ry
Suomen riistakeskus
Luonnontieteellinen keskusmuseo
Puutarhaliitto ry
Ruokavirasto
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen eksoottisten eläinten harrastajayhdistysten liitto ry
Suomen Lemmikkiliitto ry

Tiedoksi Asiantuntijaryhmän jäsenet ja varajäsenet sekä sihteeri (tahon nimeämät edustajat)

VN/34748/2023-MMM-23

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: